

Рецензия

от проф.д-р **Маргарита Баснарова,**

за дисертационния труд на **Сонг Це**, редовен докторант към катедра „Класическо пеене“ , „Вокален факултет“,НМА „Проф.Панчо Владигеров“

на тема

„Влиянието на акустичната среда върху обучението по класическо пеене“
за присъждане на образователната и научна степен „доктор“
в професионално направление 8.3 „Музикално и танцово изкуство“
Научен ръководител: **проф.д-р Елица Нешевска**

Сонг Це е докторант от класа на проф.д-р Елица Нешевска. Запознах се с неговата биографична справка. Искам да започна с моите лични впечатления от неговото развитие и изяви като докторант в НМА „Панчо Владигеров“.

Сонг Це притежава красив теноров глас. През тези години той работи сериозно със своя научен ръководител. Бързо започна да се изявява като певец. Във връзка с отбелязването на 100 годишнината на НМА, беше осъществен спектакъл на операта „Любовен еликсир“ от Доницети. На младия певец беше поверена главната тенорова роля на Неморино. Спектакълът се състоя в Музикалния театър „Стефан Македонски“. Сонг Це се справи чудесно, с тази отговорна задача. Последваха участия в конкурси и важни концерти, където докторантът от Китай, показва завидно развитие. В този ред на мисли акцетирам върху факта, че както показва сериозно развитие като певец, така и избра тема различна от другите китайски студенти.

Първо ме впечатли темата. Сложна, разгледана от различни аспекти с хубав изказ. Развитието ѝ в последствие като докторантски труд е отговорно, старателно със съответните изводи и подходящи методи на изледване.

Докторантът към катедра „Класическо пеене“ на Вокален факултет, Сонг Це участва в процедурата за присъждане на образователната и научна степен „доктор“, с дисертационен труд на тема „Влиянието на акустичната среда върху обучението по класическо пеене“. Научен ръководител е проф.д-р.Елица Нешевска. Представените документи отговарят на изискванията на ЗРАСРБ.

Избор и актуалност на темата.

Дисертационният труд доказва, че акустичната среда в областта на обучението по класическо пеене и изпълнителско изкуство има решаваща роля.

Структура и съдържание на дисертационния труд.

Дисертационният труд съдържа 174 страници. Представя 5 глави. Всяка от които има подзаглавия. Заключение, изведени приноси, библиография.

В увода, дипломантът убедено заявява, какви са неговите мотиви да разсъждава и развива посочената тема. Спазени са всички изисквания за оформянето на увода. Сонг Це посочва какви са мотивите за избор на темата, обект, предмет, методи и цели на изследването. Уводът завършва с определяне на основната цел на дисертационния труд, която е въвеждане на методи за подобряване качествата на звука в залите за обучение. Това, ще доведе до подобряването на резултатите от преподаването на класическо пеене в бъдеще.

Глава първа.

Описание на класическите методи на пеене.

Съдържа три подглави.

Първа подглава. Начален период. Авторът ни запознава с Грегорианското песнопение-представител на църковната музика. Има изложени исторически факти, за възникване и развитие, специфични особености при този вид песнопение. Направен е извод, че Грегорианското пеене дава тласък на формирането на система за класическо пеене.

Втора подглава: възникване и изледване.

Дипломантът разглежда друг етап, важен за развитието на класическото пеене-Ренесанса. Представени са важни исторически данни. Подчертан е факта, че в периода на Ренесанса, гласът изразява емоции и чувства. Специално място е отделено на италианския композитор и певец- Качини, като основател на школата за класическо пеене в края на 16.век. Изведени са 7 методологични принципа по класическо пеене от книгата-сборник на Качини-“Нова Музика“ 1601 година. Стига се до извода, че мадригала най-добре демонстрира творческия жанр на ренесансовите музикални произведения.

Трета подглава: Развитие.

Авторът прави извод „Барокът е обобщение на художествен стил в историята на западното изкуство“- стр. 28. Специално място е отделено на техниката на „закритото пеене“. Обяснено е подробно и много ясно, с точните изводи.

В първата глава има посочен и друг аспект- **характеристики на класическото пеене**, който включва три подточки: това са вокален диапазон, украшения на тона и резонанс, сила на звука и певческо дишане.

Следва: развитието и значението на класическото пеене в Китай.

Сонг Це, подредено и старателно ни предлага исторически факти от развитието на класическото пеене в Китай. Прави сравнение и с изследвания на други китайски докторанти, които са разсъждавали по темата. Източниците отбелязани под черта са много подробно и точно преведени и описани на български език, според изискванията.

Втора глава. Обучение на студенти по класическо пеене.

Впечатлена съм, от тази глава на дисертационния труд. Разгледани са и цитирани български автори и европейски, освен китайските изследвания по тези въпроси. Специално поздравявам научния ръководител проф.д-р Елица Нешевска за насоките в тази глава. Убедена съм, че е много важно, китайски докторант който учи в НМА „Проф.Панчо Владигеров“, да е запознат с тази литература, да разсъждава и представя изводи и съпоставки по темата. Тези знания, ще му помагат много ако продължи да се занимава с педагогическа работа. Подчертавам за Вокалната методика на проф.Константин Карапетров, книгата на проф.Нешевска-„Проф.Мати Пинкас-творчески, педагогически принципи“. Разбира се Гарсия, Ламперти, руски автори. Така цитираните китайски изследователи по темата също са много интересни. Цялата тази информация е свързана с акустичната среда. Като вокален педагог по класическо пеене, определено мисля че втората глава на труда е много добре замислена и представена. Засяга много от въпросите за изпита по вокална методика, за китайските докторанти. Би могла да послужи като учебен материал при подготовката им за този изпит.

Трета глава. Изследване на акустичната среда и акустичния дизайн на концертни зали и опери.

Сонг Це, подробно разглежда произхода и развитието на дисциплината „акустика на околната среда“. Нейната връзка с музикалната акустика.

Докторантът извежда следния извод: „ Само чрез създаване и възпроизвеждане на музика подходяща музикална акустична среда може да се получи задоволителен звуков ефект. Следователно добрата акустика на околната среда е едно от необходимите условия за гарантиране на успеха на музикалните произведения. Влиянието на музикалната акустична среда не е само върху възприятието на публиката, но и има голям ефект върху творчеството и изпълнението на музикантите.“ стр.176

Запознаваме се с развитието на акустичната среда през годините. Докторантът отбелязва,че развитието на естествените науки през 18 и 19 век, дават тласък на задълбоченото развитие на акустичната среда. Следват разсъждения върху историята на изграждането на оперни и концертни зали, техния акустичен дизайн. Приложени са подходящи снимки и графики. След последователното и задълбочено изследване на акустичния дизайн на оперните и акустични зали от древността до днес в Европа и САЩ, младият изследовател разглежда и важни национални центрове за музика в Китай. Всички тези изследвания и изводи допринасят да се развие темата на докторантския труд, за ролята на акустичната среда в обучението по класическо пеене.

Глава четвърта.

Дипломантът разглежда подробно вътрешния и външен слух на певеца. Представена е структурна схема на човешкото ухо. Анализират се звуковите вълни, функцията и връзката на вътрешния и външния слух. Продължават изследванията и изводите за ревербацията, която се оказва решаващ фактор в музикалната акустика. Сонг Це пише: „Доброто време на ревербацията, оказва значително влияние върху състоянието на певеца по време на пеене“. Стр.131

Глава пет. Значението на добрата акустична среда за преподаването на класическо пеене.

Това е най-важната част от дисертационния труд, в която се доразвива успешно темата. Докторантът пише; „Акустичната среда на местата за обучение по класическо пеене се влияе главно от времето на реверберация.“ стр.133

Тя влияе както на певците така и на слушателите. Научаваме за различни технологии за усъвършенстване, което не винаги е лесно постижимо. Идеален вариант е, ако залите за обучение се доближават до реверберацията на концертните зали. Това, ще доведе до по-добри резултати на певците и работата на вокалните им педагози.

Заклучение.

В заключението на труда Сонг Це обобщава постигнатото в дисертационния труд. Разгледани са кратко методите. Представени са основните изводи.

Приносите на труда, са изложени, след заключението. Съгласна съм с този вид на представяне и обобщаване на приносните характеристики.

Библиографията включва 90 библиографски единици, което говори за обширната изследователска дейност на докторанта. Направи ми впечатление, че не е вписан труда на проф. Нешевска, от който в дисертационния труд има цитати.

Представен е автореферат и публикации.

Проф.д-р.Елица Нешевска като научен ръководител на докторанта се с правила чудесно със своите насоки по пътя на осъществяването на дисертационния труд.

От всички трудове на китайски докторанти, с които съм запозната или съм била рецензент досега, мисля че Сонг Це се е справил най-добре. Също адмираiram темата, която е избрал.

Въз основа на всичко, което подчертах в рецензията си съм убедена и предлагам на уважаемото научно жури да оцени високо дисертационния труд на Сонг Це- редовен докторант в катедра „Класическо пеене“ при Вокален факултет на НМА. Да присъди образователната и научна степен „доктор“ в професионалното направление 8.3. „музикално и танцово изкуство“. Давам своята положителна оценка.

Рецензията изготви проф.д-р.Маргарита Баснарова

05.01.2024